

2024/1042

5.4.2024.

KOMISIJAS IETEIKUMS (ES) 2024/1042

(2024. gada 23. februāris)

par atjauninātā Beļģijas integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021.–2030. gadam projektu

(Autentisks ir tikai teksts franču un nīderlandiešu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu un 14. panta 6. punktu,

tā kā:

- (1) Beļģija atjauninātā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna (NEKP) projektu iesniedza 2023. gada 30. novembrī. Tā kā atjauninātā Beļģijas nacionālā enerģētikas un klimata plāna projekts tika iesniegts novēloti, Eiropas Komisija nevarēja pieņemt šo ieteikumu sešu mēnešu laikā pirms galīgo atjaunināto nacionālo enerģētikas un klimata plānu iesniegšanas termiņa, kā noteikts Regulas (ES) 2018/1999 9. panta 2. punktā.
- (2) Regulas (ES) 2018/1999 ("Pārvaldības regula") 3. pantā un I pielikumā ir noteikti elementi, kas jāiekļauj atjauninātajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos. 2022. gada decembrī Komisija pieņēma norādījumus dalībvalstīm par nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu un galīgo atjaunināto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanas procesu un tvērumu ⁽²⁾. Norādījumos apzināta laba prakse un izklāstīta neseno rīcībpolitisko, juridisko un ģeopolitisko norišu ietekme uz enerģētikas un klimata rīcībpolitikām.
- (3) Saistībā ar plānu *REPowerEU* ⁽³⁾ un 2022. un 2023. gada Eiropas pusgada ciklu ietvaros Komisija ir pievērsusi lielu uzmanību dalībvalstu reformām, kas saistītas ar enerģētiku un klimatu, un investīciju vajadzībām ar mērķi stiprināt enerģijas piegādes drošību un pieejamību cenas ziņā, paātrinot zaļu un taisnīgu pārkārtošanos. Tas ir atspoguļots 2022. un 2023. gada valsts ziņojumos par Beļģiju ⁽⁴⁾ un Padomes ieteikumos Beļģijai ⁽⁵⁾. Dalībvalstīm jaunākie tām adresētie ieteikumi būtu jāņem vērā atjaunināto integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu galīgajā redakcijā.
- (4) Komisijas ieteikumi attiecībā uz nacionālo mērķrādītāju sasniegšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/842 ⁽⁶⁾ (Kopīgo centienu regula) (KCR) ir balstīti uz ticamību, ka dalībvalstis sasniegs 2030. gada mērķrādītājus, ņemot vērā KCR paredzētos elastības iespēju izmantošanas noteikumus.

⁽¹⁾ OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.

⁽²⁾ 2022/C 495/02.

⁽³⁾ COM(2022) 230 final.

⁽⁴⁾ SWD (2022) 602 final, SWD (2023) 601 final.

⁽⁵⁾ COM(2022) 602 – Ieteikums Padomes ieteikumam; COM(2023) 601 final – Ieteikums Padomes ieteikumam.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.), kas grozīta ar Regulu (ES) 2023/857 (2023. gada 19. aprīlis), ar ko groza Regulu (ES) 2018/842 par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un Regulu (ES) 2018/1999 (OV L 111, 26.4.2023., 1. lpp.).

- (5) Komisijas ieteikumu par oglekļa uztveršanu, izmantošanu un uzglabāšanu (CCUS) mērķis ir iegūt pārskatu par plānoto šo tehnoloģiju ieviešanu valstu līmenī, tostarp informāciju par ikgadējiem CO₂ apjomiem, ko plānots uztvert līdz 2030. gadam, sadalījumā pa uztvertā CO₂ avotiem no iekārtām, uz kurām attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK ⁽⁷⁾, vai no citiem avotiem, piemēram, biogēniem avotiem vai tiešās uztveršanas no gaisa, par plānoto CO₂ transportēšanas infrastruktūru un par potenciālo iekšzemes CO₂ uzglabāšanas jaudu un CO₂ iesūkņēšanas apjomiem, ko plānots nodrošināt 2030. gadā.
- (6) Komisijas ieteikumi par sniegumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/841 ⁽⁸⁾ (Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības regula – “ZIZIMM regula”) attiecas uz to, kā dalībvalsts izpilda debeta nepieļaušanas noteikumu 2021.–2025. gada periodā (1. periods) un nacionālo mērķrādītāju 2026.–2030. gadam (2. periods), ņemot vērā minētajā regulā izklāstītos noteikumus par elastības iespēju izmantošanu. Komisijas ieteikumos ņemts vērā arī tas, ka 1. periodā jebkurš emisiju pārsniegums saskaņā ar ZIZIMM regulu tiks automātiski pārnesti uz KCR.
- (7) Lai pielāgošanās klimata pārmaiņām pienācīgi atbalstītu enerģētikas un klimata pārmaiņu mazināšanas mērķu sasniegšanu, ir būtiski apzināt iespējamās klimata pārmaiņu draudus un analizēt klimatisko neaizsargātību un riskus, kas var ietekmēt attiecīgās teritorijas, iedzīvotājus un nozares. Komisijas ieteikumos par pielāgošanos ņemts vērā, cik lielā mērā Beļģijas atjauninātajā NEKP ir integrējusi pielāgošanās mērķus, kuros ņemti vērā klimata riski, kas varētu traucēt Beļģijai sasniegt enerģētikas savienības mērķus un mērķrādītājus. Ja netiks plānotas un īstenotas īpašas pielāgošanās rīcībpolitikas un pasākumi, ir apdraudēta mērķu sasniegšana enerģētikas savienības dimensijās. Ūdens resursu apsaimniekošanai mainīgos klimatiskajos apstākļos jāpievērš īpaša uzmanība, jo pastāv elektropadeves traucējumu risks, plūdiem, karstumam un sausumam ietekmējot enerģijas ražošanu.
- (8) Komisijas ieteikumi par Beļģijas ieceru vērienīgumu atjaunīgās enerģijas jomā pamatojas uz Regulas (ES) 2018/1999 II pielikumā noteikto formulu, kas balstīta uz objektīviem kritērijiem, un svarīgām rīcībpolitikām un pasākumiem, kuru Beļģijas atjauninātā NEKP projektā trūkst un kuri dotu iespēju savlaicīgi un izmakslietderīgi sasniegt Beļģijas nacionālo devumu Savienības 2030. gadam nospraustajā saistošajā atjaunīgās enerģijas mērķrādītājā – vismaz 42,5 % –, tiecoties kolektīvi sasniegt 45 %, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 ⁽⁹⁾ par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2023/2413 ⁽¹⁰⁾. Komisijas ieteikumu pamatā ir arī Beļģijas devums minētās direktīvas 15.a, 22.a, 23., 24. un 25. pantā izklāstīto konkrēto mērķrādītāju sasniegšanā, kā arī ar to saistītās rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā ātri transponēt un īstenot direktīvu. Ieteikumi atspoguļo to, cik svarīgi ir izstrādāt visaptverošu ilgtermiņa plānošanu atjaunīgās enerģijas, jo īpaši vēja enerģijas, izvēršanai, lai palielinātu redzamību Eiropas ražošanas nozarei un tīkla operatoriem saskaņā ar Eiropas vēja enerģijas paketi ⁽¹¹⁾.

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/839 (2023. gada 19. aprīlis), ar ko attiecībā uz darbības jomu, ziņošanas un izpildes noteikumu vienkāršošanu un dalībvalstu 2030. gada mērķrādītāju noteikšanu groza Regulu (ES) 2018/841 un attiecībā uz monitoringa, ziņošanas, progresa apsekošanas un izskatīšanas uzlabošanu groza Regulu (ES) 2018/1999 (OV L 107, 21.4.2023., 1. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/2413 (2023. gada 18. oktobris), ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 (OV L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁽¹¹⁾ Paziņojums “Eiropas Vēja enerģijas rīcības plāns” (COM(2023) 669 final, 24.10.2023.) un paziņojums “ES mērķu sasniegšana atkrastes atjaunīgās enerģijas nozarē” (COM(2023) 668 final).

- (9) Komisijas ieteikumi attiecībā uz nacionālo devumu energoefektivitātē ir balstīti uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2023/1791 ⁽¹²⁾ par energoefektivitāti 4. pantu un minētās direktīvas I pielikumā iekļauto formulu, kā arī saistītajām rīcībpolitikām un pasākumiem tās īstenošanai.
- (10) Komisijas ieteikumos īpaša uzmanība pievērsta mērķrādītājiem, mērķiem un devumiem, kā arī ar tiem saistītajām rīcībpolitikām un pasākumiem nolūkā īstenot plānu *REPowerEU*, lai strauji izbeigtu atkarību no Krievijas fosilā kurināmā. Tajos ņemta vērā pieredze, kas gūta, īstenojot paketi "Taupīsim gāzi, lai ziemā nepietrūkst" ⁽¹³⁾. Ieteikumi atspoguļo imperatīvu energosistēmu padarīt noturīgāku, ņemot vērā pienākumus, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/941 ⁽¹⁴⁾ par riskgatavību elektroenerģijas sektorā un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1938 ⁽¹⁵⁾ par gāzes piegādes drošību, kā arī saskaņā ar Komisijas Ieteikumu par enerģijas uzkrāšanu ⁽¹⁶⁾.
- (11) Komisijas ieteikumos ņemta vērā nepieciešamība paātrināt iekšējā enerģijas tirgus integrāciju, lai stiprinātu elastības lomu un iespēcinātu un aizsargātu patērētājus. Komisijas ieteikumā arī ņemts vērā, cik svarīgi ir novērtēt enerģētiski nabadzīgo māsaimniecību skaitu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā un Komisijas Ieteikumā (ES) 2023/2407 ⁽¹⁷⁾ izklāstītajām prasībām.
- (12) Komisijas ieteikumi atspoguļo to, cik svarīgi ir nodrošināt pietiekamas investīcijas tīras enerģijas pētniecībā un inovācijā, lai veicinātu tīras enerģijas risinājumu izstrādi un ražošanas jaudu, citastarp piemērotas rīcībpolitikas un pasākumus energoietilpīgām industrijām un citām uzņēmējdarbības jomām; un vajadzību paaugstināt darbaspēka kvalifikāciju neto nulles emisiju industrijas vajadzībām, lai Savienībā nostiprinātu spēcīgu, konkurētspējīgu un tīru ekonomiku.
- (13) Komisijas ieteikumi balstās uz saistībām, ko dalībvalsts uzņēmusies saskaņā ar Parīzes nolīgumu, lai pakāpeniski samazinātu fosilā kurināmā izmantošanu, kā arī uz to, cik svarīga ir pakāpeniska atteikšanās no fosilā kurināmā subsīdijām.
- (14) Komisijas ieteikums par investīciju vajadzībām izriet no Komisijas novērtējuma par to, vai atjauninātā plāna projekts sniedz vispārēju pārskatu par investīcijām, kas vajadzīgas, lai sasniegtu mērķus, mērķrādītājus un devumus visās enerģētikas savienības dimensijās, tajā norādīti finansējuma avoti, nošķirot privātos un publiskos avotus; ieskicētas investīcijas, kas atbilst Beļģijas atveseļošanas un noturības plānam, Beļģijas tainīgas pārkārtošanās teritoriālajiem plāniem un 2022.–2023. gada konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem, kas izdoti Eiropas pusgada ietvaros, kā arī ietverts rūpīgs plānoto rīcībpolitiku un pasākumu makroekonomiskais novērtējums. NEKP būtu jānodrošina nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu pārredzamība un paredzamība, kas veicinātu investīciju noteiktību.

⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/1791 (2023. gada 13. septembris) par energoefektivitāti un ar ko groza Regulu (ES) 2023/955 (OV L 231, 20.9.2023., 1. lpp.).

⁽¹³⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Taupīsim gāzi, lai ziemā nepietrūkst" (COM(2022) 360 final).

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/941 (2019. gada 5. jūnijs) par riskgatavību elektroenerģijas sektorā un ar ko atceļ Direktīvu 2005/89/EK (OV L 158, 14.6.2019., 1. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 (OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Komisijas Ieteikums (2023. gada 14. marts) par enerģijas uzkrāšanu, kas ir dekarbonizētas un drošas ES energosistēmas stūrkmens, C/2023/1729 (OV C 103, 20.3.2023., 1. lpp.).

⁽¹⁷⁾ Komisijas Ieteikums (ES) 2023/2407 (2023. gada 20. oktobris) par enerģētisko nabadzību, C/2023/4080 (OV L, 2023/2407, 23.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>).

- (15) Komisijas ieteikumi atspoguļo to, cik svarīga ir plaša reģionālā apspriešanās, kā arī savlaicīga un iekļaujoša apspriešanās par plānu, citastarp rezultatīva sabiedrības līdzdalība ar pietiekamu informāciju un laika grafiku, saskaņā ar Orhūsas konvenciju ⁽¹⁸⁾.
- (16) Komisijas ieteikumi par taisnīgu pārkārtošanos atspoguļo novērtējumu par to, vai Beļģijas plānā ir pietiekami padziļināti apzināta klimatiskās pārkārtošanās un enerģētikas pārkārtošanas attiecīgā ietekme uz sociālo jomu, nodarbinātību un prasmēm, kā arī izklāstītas atbilstošas papildu rīcībpolitikas un pasākumi taisnīgas pārkārtošanās veicināšanai, vienlaikus sekmējot cilvēktiesību un dzimumu līdztiesības veicināšanu.
- (17) Komisijas ieteikumi Beļģijai pamatojas uz Beļģijas atjauninātā NEKP ⁽¹⁹⁾ projekta novērtējumu, kas publicēts kopā ar šo ieteikumu.
- (18) Beļģijai būtu pienācīgi jāņem vērā šie ieteikumi, izstrādājot savu galīgo atjaunināto integrēto NEKP, kas jāiesniedz līdz 2024. gada 30. jūnijam,

AR ŠO BEĻĢIJAI IESAKA.

1. Izklāstīt izmakslietderīgas papildu rīcībpolitikas un pasākumus, arī transporta un ēku sektorā, prognozētās 4,4 procentpunktu starpības novēršanai ar 2030. gadam nosprausto nacionālo siltumnīcefekta gāzu samazināšanas mērķrādītāju –47 % (salīdzinājumā ar 2005. gada līmeņiem saskaņā ar KCR). Sniegt atjauninātas prognozes, kurās parādīts, kā esošās un plānotās rīcībpolitikas nodrošinās minētā mērķrādītāja sasniegšanu, un, ja nepieciešams, norādīt, kā tiks izmantotas KCR paredzētās elastības iespējas, lai nodrošinātu atbilstību. Papildināt informāciju par rīcībpolitikām un pasākumiem, skaidri norādot to tvērumu, grafiku un, ja iespējams, paredzamo ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, citastarp par pasākumiem Savienības finansēšanas programmu ietvaros, piemēram, saistībā ar kopējo lauksaimniecības politiku.
2. Norādīt emisiju avotus CO₂ emisijām, kuras plānots uztvert.
3. Sniegt papildu informāciju par plānotajiem pasākumiem, kvantitatīvi novērtējot to gaidāmo ietekmi ZIZIMM piesaistījumu vai emisiju izteiksmē. Sniegt skaidru informāciju par to, kā publiskais finansējums (gan Savienības līdzekļi, citastarp kopējās lauksaimniecības politikas finansējums, gan valsts atbalsts) un privātais finansējums, izmantojot oglekļa saistīgas lauksaimniecības shēmas, tiek konsekventi un rezultatīvi izmantoti, lai sasniegtu nacionālo neto piesaistes mērķrādītāju. Sniegt informāciju par esošo stāvokli un progresu, kas jāpanāk, lai nodrošinātu uzlabojumus augstākas pakāpes līmeņu/ģeogrāfiski skaidri izteiktu datu kopu izveidē monitoringa, ziņošanas un verifikācijas vajadzībām saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 V pielikuma 3. daļā noteikto.
4. Sniegt papildu analīzi par attiecīgo klimatisko neaizsargātību un riskiem saistībā ar nacionālo mērķu, mērķrādītāju un devumu sasniegšanu, kā arī rīcībpolitikām un pasākumiem dažādās enerģētikas savienības dimensijās. Ja iespējams, precīzāk izklāstīt un kvantitatīvi novērtēt saikni ar konkrētiem enerģētikas savienības mērķiem un rīcībpolitikām, kurus vajadzētu atbalstīt pielāgošanās rīcībpolitikām un pasākumiem. Pietiekami detalizēti izklāstīt papildu pielāgošanās rīcībpolitikas un pasākumus, kuri palīdzēs sasniegt nacionālos mērķus, mērķrādītājus un devumus enerģētikas savienības satvarā, citastarp pasākumus elektroenerģijas ražošanas jaudas nodrošināšanai un enerģijas taupīšanai dzīvojamā sektorā.
5. Ievērojami palielināt ieceru vērienīgumu, paredzot mērķi sasniegt vismaz 33 % atjaunīgās enerģijas īpatsvaru kā devumu Savienības saistošajā atjaunīgās enerģijas mērķrādītājā 2030. gadam, kas noteikts grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā, saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 II pielikumā iekļauto formulu. Iekļaut indikatīvu trajektoriju, pēc kuras vadoties, tiek sasniegti Regulas (ES) 2018/1999 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā minētie atsaucē punkti 2025. un 2027. gadam.

⁽¹⁸⁾ Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesas iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas Konvencija), parakstīta 1998. gada 25. jūnijā.

⁽¹⁹⁾ SWD(2024) 44.

6. Sniegt atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ieviešanas aplēstās trajektorijas un ilgtermiņa plānu nākamajiem 10 gadiem ar perspektīvu līdz 2040. gadam. Iekļaut indikatīvu mērķrādītāju attiecībā uz inovatīvām atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām līdz 2030. gadam saskaņā ar grozīto Direktīvu (ES) 2018/2001. Iekļaut konkrētus mērķrādītājus, kas palīdzētu sasniegt 2030. gadam noteikto indikatīvo apakšmērķrādītāju attiecībā uz ēku sektoru un rūpniecību, kā arī 2030. gadam noteikto saistošo apakšmērķrādītāju nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgām degvielām (RFNBO) rūpniecībā, saskaņā ar grozīto Direktīvu (ES) 2018/2001. Palielināt saistošos mērķrādītājus attiecībā uz atjaunīgajiem energoresursiem siltumapgādē un aukstumapgādē 2021.–2025. un 2026.–2030. gada periodā un iekļaut indikatīvu mērķrādītāju nolūkā sasniegt papildvērtības, kuras noteiktas grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 IA pielikumā, un indikatīvu mērķrādītāju centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē 2021.–2030. gada periodam. Iekļaut apakšmērķrādītāju attiecībā uz modernām biodegvielām un RFNBO transporta sektorā, nodrošinot, ka tiek ievērots RFNBO minimālais līmenis 2030. gadā.
7. Turpināt izstrādāt detalizētas un kvantitatīvi izteiktas rīcībpolitikas un pasākumus, kas dotu iespēju savlaicīgi un izmakslietderīgi sasniegt Beļģijas nacionālo devumu ES 2030. gada saistošajā atjaunīgās enerģijas mērķrādītājā – 42,5 % –, tiecoties kolektīvi sasniegt 45 %. Aprakstīt, attiecībā uz kurām atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām (izņemot vēja enerģiju) Beļģija plāno paātrināt atļauju piešķiršanu un noteikt t. s. atjaunīgo energoresursu paātrinātas apguves teritorijas, kurām piemērojamas ātrākas un vienkāršākas procedūras. Aprakstīt, kā Beļģija iecerējusi paātrināt atjaunīgo energoresursu apguves izvēršanu, veicinot atjaunīgās elektroenerģijas pirkuma līgumu izmantošanu vai pieņemot pasākumus attiecībā uz izcelsmes apliecinājumiem. Sniegt informāciju par to, kā Beļģija plāno vēl vairāk paātrināt atjaunīgo energoresursu apguves izvēršanu un fosilā kurināmā izmantošanas pakāpenisku izbeigšanu siltumapgādes un aukstumapgādes sektorā un centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē saskaņā ar grozīto Direktīvu (ES) 2018/2001. Iekļaut detalizētākus pasākumus par veicinošu satvaru, kas palīdzētu vēl vairāk integrēt elektroenerģijas un siltumapgādes un aukstumapgādes tīklus. Aprakstīt, kā tiks izstrādāts pienākums attiecībā uz degvielas piegādātājiem transporta sektorā, iekļaut līdzīgus pasākumus udeņraža veicināšanai rūpniecībā un sagatavot ES atjaunīgā udeņraža tirdzniecībai.
8. Iekļaut aplēstās trajektorijas par biomasas piegādi dalījumā pa izejvielām un izcelsmi, nošķirot iekšzemes produkciju un importu. Iekļaut novērtējumu par iekšzemes meža biomasas piegādi enerģijas ražošanai 2021.–2030. gadā saskaņā ar grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 29. pantā noteiktajiem stingrākajiem ilgspējas kritērijiem. Iekļaut novērtējumu par to, cik lielā mērā prognozētā meža biomasas izmantošana enerģijas ražošanai ir saderīga ar Beļģijas saistībām saskaņā ar pārskatīto ZIZIMM regulu, jo īpaši 2026.–2030. gada periodā, kā arī nacionālos pasākumus un rīcībpolitikas, ar kuriem nodrošina šādu saderību. Iekļaut sīkāku informāciju par konkrētiem mērķrādītājiem, kuri palīdzētu veicināt ilgspējīgu biometāna ražošanu, ņemot vērā Beļģijas ilgspējīgas biogāzes/biometāna potenciālu un ražošanas jaudu un dabasgāzes patēriņa profilu, kā arī esošo infrastruktūru.
9. Iespēju robežās norādīt paredzamo grafiku, kādā tiks pieņemtas leģislatīvās un neleģislatīvās rīcībpolitikas un pasākumi, kuru mērķis ir transponēt un īstenot grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 noteikumus, jo īpaši attiecībā uz iepriekšējos punktos minētajiem pasākumiem.
10. Iekļaut nacionālo energoefektivitātes devumu attiecībā uz enerģijas galapatēriņu Savienības saistošajā enerģijas galapatēriņa mērķrādītājā 2030. gadam, kas atbilst Direktīvas (ES) 2023/1791 4. pantam un I pielikumam vai ir vienāds ar koriģēto indikatīvo nacionālo devumu, kuru Komisija iesniegs katrai dalībvalstij līdz 2024. gada 1. martam saskaņā ar minētās direktīvas 4. panta 5. punktu. Iekļaut nacionālo energoefektivitātes devumu primārās enerģijas patēriņā ES indikatīvajā primārās enerģijas patēriņa mērķrādītājā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2023/1791 4. pantu un I pielikumu. Norādīt enerģijas patēriņa samazinājuma apjomu, kas jāsasniedz visām publiskajām struktūrām, dezagregējot pa nozarēm, un publiskajām struktūrām piederošo apsildāmo un/vai dzesējamo ēku kopējo grīdas platību, kas katru gadu jārenovē, vai atbilstošo enerģijas ietaupījumu, kas jāsasniedz katru gadu.
11. Izklāstīt pilnīgas rīcībpolitikas un pasākumus ar mērķi sasniegt nacionālo energoefektivitātes devumu un jo īpaši to, kā tiks īstenots princips “energoefektivitāte pirmajā vietā”. Sīkāk skaitliski izteikt energoetaupījumus, ko paredzēts sasniegt ar plānotajiem pasākumiem nolūkā sasniegt 2030. gada energoefektivitātes mērķus. Norādīt grodas energoefektivitātes finansēšanas programmas un finansiālā atbalsta shēmas, kas spēj mobilizēt privātās investīcijas un papildu līdzfinansējumu.

12. Iekļaut atjauninātas ieceres nolūkā līdz 2050. gadam nodrošināt ļoti energoefektīvu un dekarbonizētu valsts ēku fondu un esošās ēkas pārveidot par bezemisiju ēkām, arī starpposma atskaites punktus 2030. un 2040. gadam un salīdzinājumu ar jaunāko ilgtermiņa renovācijas stratēģiju. Atbalstīt ēku dekarbonizācijas mērķrādītājus, sniedzot plašāku informāciju par rīcībpolitikām un pasākumiem, arī to izmaksām un paredzamo ietekmi energoetaupījumu ziņā, saskaņīgas ilgtermiņa renovācijas stratēģijas īstenošanai.
13. Sīkāk paskaidrot pasākumus, ar kuriem iecerēts diversificēt gāzes piegādi un periodā līdz 2030. gadam turpināt veicināt gāzes pieprasījuma samazināšanos, it sevišķi ņemot vērā paredzamo dabasgāzes īpatsvara pieaugumu valsts energoresursu struktūrā vidējā termiņā. Stiprināt energosistēmas noturību, proti, precizēt mērķi un paredzētos pasākumus attiecībā uz elektroenerģijas uzkrāšanas izvērsanu. Novērtēt Beļģijas naftas infrastruktūras (rafinētavu, naftas krājumu, ostu, cauruļvadu) piemērotību gaidāmajam naftas pieprasījuma samazinājumam un pārejai uz mazoglekļa alternatīvām. Norādīt piemērotus pasākumus kodolmateriālu, kodoldegvielas, rezerves daļu un pakalpojumu diversifikācijai un ilgtermiņa piegādei un kodolatkritumu ilgtermiņa apsaimniekošanai. Sniegt sīkāku informāciju par notiekošajām pētniecības darbībām attiecībā uz maziem modulāriem reaktoriem.
14. Nospraust skaidrus mērķus un mērķrādītājus attiecībā uz pieprasījuma reakciju nolūkā uzlabot energosistēmas elastību, ņemot vērā elastības vajadzību novērtējumu. Aprakstīt, kā grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 20.a panta kontekstā Beļģija plāno veicināt energosistēmas integrāciju.
15. Turpināt izstrādāt pieeju enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai, iekļaujot konkrētu izmērāmu samazināšanas mērķrādītāju, kā noteikts Regulā (ES) 2018/1999, ņemot vērā Komisijas Ieteikumu (ES) 2023/2407. Sniegt papildu informāciju par esošajiem un potenciālajiem pasākumiem enerģētiskās nabadzības mazināšanai un par atvēlētajiem finanšu resursiem gan no sociālās politikas perspektīvas (pieejamība cenas ziņā), gan no strukturālo energopasākumu perspektīvas.
16. Sīkāk precizēt nacionālos mērķus pētniecības, inovācijas un konkurētspējas jomā saistībā ar tīro tehnoloģiju apguvi, izstrādājot plānu 2030. un 2050. gadam ar mērķi atbalstīt rūpniecības dekarbonizāciju un veicināt uzņēmumu pārkārtošanos uz neto nulles emisiju un aprites ekonomiku. Norādīt rīcībpolitikas un pasākumus, kas veicina neto nulles emisiju projektu izstrādi, arī tādu, kad ir relevanti energoietilpīgām industrijām. Aprakstīt paredzamu un vienkāršotu regulatīvo satvaru atļauju piešķiršanas procedūrām un to, kā vajadzības gadījumā tiks vienkāršota piekļuve valsts finansējumam. Norādīt detalizētas rīcībpolitikas un pasākumus energosistēmas digitalizācijai, ar tīru enerģiju saistītu prasmju pilnveidei un atvērtas tirdzniecības veicināšanai nolūkā nodrošināt noturīgas un ilgtspējīgas svarīgu neto nulles emisiju komponentu un aprīkojuma piegādes ķēdes.
17. Norādīt reformas un pasākumus, kuru mērķis ir mobilizēt privātās investīcijas, kas vajadzīgas enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšanai. Uzlabot un paplašināt investīciju vajadzību analīzi, iekļaujot visaptverošu un konsekventu pārskatu par publisko un privāto investīciju vajadzībām agregēti un pa nozarēm. Lejupēju visas ekonomikas mēroga pieeju papildināt ar augšupēju konkrētu projektu novērtējumu. Norādīt kopējo investīciju vajadzību sadalījumu, papildus sniedzot informāciju par mobilizējamajiem valsts, reģionālajiem un Savienības finansējuma avotiem, kā arī privātajiem finansējuma avotiem. Pievienot īsu aprakstu par to, kāda veida finansiālā atbalsta shēmas ir izvēlētas, lai īstenotu rīcībpolitikas un pasākumus, ko finansē no publiskā sektora budžeta, un par apvienoto finanšu instrumentu izmantošanu, izmantojot dotācijas, aizdevumus, tehnisko palīdzību un valsts garantijas, tostarp valsts attīstību veicinošo banku lomu attiecīgajās shēmās un/vai to, kā tiek mobilizēts privātais finansējums. Apsvērt iespēju kā finansējuma avotu izmantot izmakslietderīgus iedaļes apjomu pārskaitījumus uz citām dalībvalstīm saskaņā ar KCR. Rūpīgi novērtēt plānoto rīcībpolitiku un pasākumu makroekonomisko ietekmi.
18. Norādīt, kā atjauninātā NEKP projektā iekļautās rīcībpolitikas un pasākumi ir saderīgi ar Beļģijas nacionālo atvērto tirdzniecības un noturības plānu.
19. Detalizēti paskaidrot, kā un līdz kuram datumam Beļģija plāno pakāpeniski atcelt atlikušās fosilā kurināmā subsīdijas.

20. Detalizēti aprakstīt analītisko pamatu, sniedzot prognozes par energosistēmas attīstību līdz 2040. gadam saskaņā ar plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem.
21. Sniegt detalizētāku informāciju par klimatiskās pārkārtošanās un enerģētikas pārkārtošanas ietekmi uz sociālo jomu, nodarbinātību un prasmēm vai jebkādu citu distributīvo ietekmi, kā arī par plānotajiem mērķiem, rīcībpolitikām un pasākumiem taisnīgas pārkārtošanās atbalstam. Norādīt atbalsta veidu, iniciatīvu ietekmi, mērķgrupas un piešķirtos resursus, ņemot vērā Padomes Ieteikumu par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti ⁽²⁰⁾. Iespēju robežās iekļaut vairāk elementu, lai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/955 ⁽²¹⁾ nodrošinātu pienācīgu analītisko bāzi nākotnes sociālā klimata plāna sagatavošanai, arī norādes par to, kā novērtēt ar emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu saistītās problēmas un sociālo ietekmi uz visneaizsargātākajām iedzīvotāju grupām attiecībā uz degvielu sadedzināšanu ēku un autotransporta sektorā un citos sektoros, kā arī apzināt iespējamus labuma guvējus un relevanto rīcībpolitikas satvaru. Paskaidrot, kā NEKP noteiktais rīcībpolitikas satvars veicinās Beļģijas sociālā klimata plāna sagatavošanu un kā tiks nodrošināta saskaņotība starp šiem abiem plāniem.
22. Sniegt skaidrāku un detalizētāku pārskatu par to, kā apspriešanās process nodrošināja visu attiecīgo iestāžu, iedzīvotāju un ieinteresēto personu, arī sociālo partneru un energokopienu, līdzdalību gan plāna projekta, gan galīgā atjauninātā plāna sagatavošanā, arī informāciju par dažādu apspriešanās pasākumu grafiku un ilgumu. Sniegt detalizētu apspriešanās laikā dažādu aktoru pausto viedokļu kopsavilkumu un kopsavilkumu par to, kā apspriešanās laikā uzklautie viedokļi integrēti plānā.
23. Paplašināt jau esošo labo reģionālo sadarbību ar kaimiņvalstīm, jo īpaši aprakstot, kā Beļģija plāno līdz 2025. gadam izveidot sistēmu sadarbībai ar citām dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas (ES) 2023/2413 9. pantu. Īstenot centienus parakstīt piecus atlikušos vajadzīgos solidaritātes nolīgumus attiecībā uz gāzes piegādes drošību (ar Īriju, Franciju, Luksemburgu, Vāciju un Nīderlandi).

Briselē, 2024. gada 23. februārī

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Kadri SIMSON

⁽²⁰⁾ Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti (OV C 243, 27.6.2022., 35. lpp.).

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/955 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido Sociālo klimata fondu un groza Regulu (ES) 2021/1060 (OV L 130, 16.5.2023., 1. lpp.).